

HUNDE • KATTE • HESTE • JAGT • FUGLE • LANDBRUG • HUS OG HAVE

Land & Fritid

NR. 4 VINTER 2015
39,95 KR.

En del af livet på landet

Reportage
**Følg foderet
fra mark til næb**

8

**NYTTIGE
RÅD OM ARV**

Undgå faldgruber,
skattesæk og tab

**“Vores julemarked er
en stolt familietradition
– og en kæmpe succes”**

Godsejer Ditlev Hasselbalch har samlet
familien om Grønnesegaard
på en helt ny måde

**GRATIS
MAGASIN**

Få det i
Land & Fritids
butikker

HUSDYR

Vælg det rigtige bid til din hest
– og optimér dens velvære og din ridning

MAD

Uhm, skønne honning!
Bliv klogere på den søde og gyldne spise

DYREVELFERD

Undgå stress og fyrværkeri
Sådan får din hund og kat en god højtid

Få hund og kat godt gennem jul og nytår

Hunde og katte bliver nemt stressede, når vi drøner rundt i julen, og det brager løs til nytår. Få to eksperters bedste råd til, hvordan du gør højtiden bedst for dine firbenede venner.

Af Elisabeth Hamerik Schwarz · Illustration: Mikkel Henssel

EN GOD JUL FOR DIN HUND

Højtiden er hård for hundene. Allerede i november begynder vi at stresser, købe julegaver, pynte op og være mindre hjemme. Hunde er meget sensitive, og når hverdagen forandres, bliver de urolige. Læs her, hvordan du gør din hund mere tryk.

Sådan gør du julen tryk: Husk hunden, selv om du har travlt, og det er koldt. I juletiden har vi en tendens til at gå kortere ture, og vi undgår terræn på grund af vejret og tiden. Kompensér for dette ved at sørge for, at hunden bliver træet på anden vis, for eksempel ved at lave søgeøvelser eller give den et lækkert ben.

Godter eller ej: Der er mange julelækkerier, som er *no go* for hunde. Chokoladen kan være livsfarlig - jo mørkere, desto mere giftig - så hold den uden for rækkevidde. Hunden kan heller ikke tåle valnødder og macadamianødder. Til gengæld kan hunden godt spise et stykke and, men hold igen med fløde og sauce, da for meget fedt kan give ondt i maven. Hvis din hund spiser noget, den ikke kan tåle, så observer den, og ring til dyrlægen.

Pas på pynten: Hæng den fine julepynt, hvor hunden ikke kan få poterne i den. Det samme gælder lys, især hvis du har en ung og nysgerrig hund. Hold også julestjernen og misteltenen langt væk - de er ikke gode for en hundemave!

Forbered hunden til nytår: Træn den hele året rundt til at kunne håndtere det. Op til nytår kan du gå lange ture og give hunden mentale udfordringer, så den bliver træet. Undgå hård motion som løb, det vil øge adrenalinen og gøre den mere angst.

Når det brager løs: Hvis din hund er angst, så hold den inde, medmindre I er i sommerhus. Gå i stedet en tur nytårsdag, inden der kan lugtes krudt, og når det brager løs, så spil rolig musik, og sæt dig hos hunden. Er den meget bange, lav da en hyggelig hule på toilettet. Forlad aldrig din hund, og lad den ikke være i et bur. Det vil kun øge angsten. Selv om hunden ikke er angst, så giv den alligevel mentale udfordringer op til nytår, og efterlad den ikke alene hjemme.

Kilde: Betina Sabinsky, hundepsykolog

Aktivér din hund

- 1. Mindfulness:** Giv hunden et økologisk ben fra slagteren, hvor den skal arbejde for at få det lækre ud, eller slå et rått æg ud på terrassen. Det stimulerer hundens smagssanser og reaktionsevner. Når hunden snuser og koncentrerer sig, kommer den i en meditativ tilstand – en slags mindfulness for hunde.
- 2. Søgelege:** Aktivér hunden med søgelege, hvor den skal lede efter mad eller ting. Er vejret til det, så gør det i haven.
- 3. Gåture:** Gå ture, men undgå hård motion i juleperioden. Det øger adrenalinen og gør hunden utryk.
- 4. Forkælelse:** Brug penge på et godt ben, oksehud eller juleguf. I bogen 'Hundesulten' af Pia Hviid kan du finde opskrifter, som din hund vil elske dig for.

PYNT OG HØJTIDSGUF, DIN HUND OG KAT IKKE KAN TÅLE

Kartofler

Til and og flæskesteg hører kartofler, men hvis de er umodne, rå eller grønne, indeholder de giftstofferne solanin og chaconin. Det samme gør kartoffelplantens grønne blade og kartoffelæblerne. Solanin er ætsende, kan give mave-tarm-irritation, pludselig blodmangel og påvirke nervesystemet. Så hold de rå kartofler langt fra din hund og kat. Kogte kartofler sker der ikke noget ved at give din kat eller hund, hvis den er voksen og rask.

Chokolade

Chokolade er dejlig juleguf, men ikke for din bedste firbenede ven! Chokolade indeholder nemlig giftstof-fet theobromin. Mørk chokolade indeholder mest, mælkechokolade mindre og hvid chokolade mindst. Hverken hunde eller katte kan tåle chokolade, katten en anelse mindre end hunden – men færre katte går efter kakaolækkerierne.

Vindruer og rosiner

Vindruer og rosiner indeholder et ukendt giftstof, der kan give din hund akut nyresvigt. Druer er lige giftige, hvad enten de er sprøjtede eller usprøjtede. De kan give opkast og diarre og føre til død eller kronisk dårlige nyrer. Rosiner er lige så farlige, og der skal så lidt som syv små rosiner til. Så læg dem ikke i kræmmerhusene, hvor hunden kan finde dem.

Julestjerne

Du putter den ikke selv i munden, og det skal dit kæledyr heller ikke. Den traditionelle juleplante indeholder estererne Euphorbin og Euphorobon. Giftstofferne er specielt koncentreret i blomsterne, men findes overalt i planterne. Julestjernen er ikke dødeligt giftig for voksne hunde og katte, men saften fra bladene kan irritere øjnene voldsomt.

Mistelten

Den skal helst hænge højt, så du kan blive kysset under den, og ikke falde på gulvet til Vuffer eller Mis. Mistelten indeholder nemlig lectin og viskotoxiner, som er proteinlignende stoffer, samt stofferne cholin og acetylcholin i både stængler, blade og bær. Det kan give diarre, opkast og savlen hos både din hund og kat.

Giv heller ikke dyret ...

.... nødder, løg, kerner eller sten fra frugt, avocado, slik med xylitol, koffein, penicillin eller anden medicin.

... planter som kristtorn, hyacint eller liljekonval og mistelten. Juletræets og dekorationernes gran kan ikke fordøjes, så lad endelig ikke hunden tage en bid af træet.

Find en fuld liste over, hvad hunde ikke kan tåle, på hundeleksikon.dk og en ditto for katte på siamis.com under helse og giftige planter.

Kilder: hundeleksikon.dk, siamis.com og netdyredoktor.dk

Om eksperterne

Betina Sabinsky, hundepsykolog, hunde-adfærdsbehandler og dyreinstruktør, ekspert i hunde-adfærd og træning. dogwise.dk

Michelle Garnier, holistisk katterådgiver og adfærdsrådgiver, ekspert i kattens adfærd. michellegarnier.dk

EN GOD JUL FOR DIN KAT

Katte er yderst sensitive og lever i nuet. De har det fint med en varieret hverdag, men i julen, hvor vi mennesker er stressede og farer frem og tilbage, vil de typisk reagere, fordi de ikke kan tolerere, at vi er mentalt fraværende. Gør, som du plejer. Kan katten lide mennesker, inviter da mennesker, og lad den være med. Kan den ikke, så giv den et rum, hvor den kan være alene. Læg nogle puder, hav døren stående åben, og gør rummet fristende og positivt. Lok den derind i dagene op til jul, så ved den, at den kan gå derind, hvis det bliver for meget.

Sådan gør du julen tryk: Vær i nuet. Kæl for katten, hyg, og vær normal. Vigtigst er, at du ikke opfører dig anderledes, for katte spejler sig i os. Er du mærkelig, vil katten blive mærkelig. Er du glad, er den glad. Stresser du, stresser den.

Godter eller ej: Katte kan ikke tåle chokolade, så giv den endelig ikke det. De er i det hele taget sensitive, når det gælder mad. Tre ekstra kugler tørfoder om dagen i et halvt år giver katten et ekstra kilo på sidebenene. Giv den derfor ikke julemad såsom leverpostej. Forkæl hellere din kat med et stykke kogt kylling. Katten har brug for fedt, men det skal være det rigtige fedt.

Pas på pynten: Juletræet, gavebåndet, levende lys - alt, hvad der dingler, er én stor fristelse, uanset hvor gammel din kat er. Den kan skære sig på glaskuglerne, hvis den smadrer dem, eller sætte ild til det hele, hvis den vælter et lys eller juletræet. Husk derfor at lukke døren ind til juletræet, når du går. Julestjerner og løgplanter er desuden yderst giftige. Hold dem uden for rækkevidde, og får katten alligevel fat i planterne, så ring til dyrlægen.

Forbered katten til nytår: Nogle katte er fuldstændig ligeglade med fyrværkeri, andre bliver apatiske eller går i panik. Som udgangspunkt er katte lydsensitive, og et højt brag virker derfor voldsomt. Observer i ugen op til nytår, om katten reagerer kraftigt eller kun lidt, når folk skyder af. Det er vigtigt ikke at drage unødigt opmærksomhed på noget, der ikke er et problem.

Når det brager løs: Har du en kat, som er meget bange for fyrværkeri, kan du hjælpe den ved hjælp af Bach Rescue Remedy (i Matas eller helsebutikker, red.). Giv den fire dråber fire gange om dagen på lidt mad. Mørklægningsgardiner er ikke en god idé, for når katten ikke kan se, hvad der foregår, bliver den endnu mere utryk. Tag heller ikke katten væk, det gør den bare nervøs. Vær i stedet hjemme hos den, tænd lys, spil musik, og sæt varme på, som du plejer. Katten bliver stærkere af, at du er stærk.

Kilde: Michelle Garnier, holistisk katterådgiver

Sådan aktiverer du din kat

- 1. Lydtræning:** Vil du træne din kat til at klare nytårsbrag, så begynd i november. Afspil en lydfil med fyrværkeri, først på helt lavt niveau, og når katten vender sig til den, så ros den, og skru lidt op. Fortsæt. Sådan vender du den til lyden.
- 2. Kattepauser:** I julen skal du huske at holde pauser og snakke med katten. Bare vær der. Børst den, kæl den, sid ved siden, eller giv den lidt mad.
- 3. Vær i nuet:** Når du laver mad, så nyd det, og vis katten, hvad du laver, så den føler, at den er med i det. Hovedreglen er at være til stede. Men husk samtidig at være normal.
- 4. Opdragelse:** Katten opdrager ofte på dig, og hvis den begynder at reagere, er det, fordi den flere gange har fortalt dig, at noget er forkert. Tænk over, hvad katten forsøger at fortælle dig, hvis den virker stresset eller utryk.